



★★★★
**JAAR
VERSLAG**
2017

★★★★
**FOUR
FREEDOMS**
door het jaar
heen



Economie

steem moet anders: de overheid moet burgers en het milieu beschermen in grote bedrijven en banken. Het economische systeem moet heel anders, zodat het eerlijker wordt voor iedereen.

Overheid moet ingrijpen: de overheid moet zich met de economie bemoeien om ontwikkelingen te stimuleren en mistakken te voorkomen. Maar burgers en kleine bedrijven moeten niet te veel last hebben van regels.

Verantwoordelijk met ingrijpen: in principe zijn burgers en bedrijven zelf verantwoordelijk voor hun economische positie. Soms is het toch nodig dat de overheid ingrijpt in de economie.

Geef ondernemers de ruimte: we moeten af van regels en de belastingen moeten omlaag. Geef burgers en bedrijven de ruimte te ondernemen.

ProDe

2. Natuur en milieu

...

De Partijwijzer

4. Intelligentie en...

...

RIOT SP

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Vrijheidscolleges	2
Fotowedstrijd over Art. 1	3
'Het Verweer' Zeeuwse Komedie	4
Herdenkingsprogramma 4 mei	6
H.M. van Randwijklezing	7
Bevrijdingsfestival Zeeland	8
Uitreiking Four Freedoms Awards in New York	9
Jongeren bezoeken Film by the Sea	10
Dialogotafels project Destination	11





Inleiding

Yeonmi Park vluchtte in 2007 van Noord-Korea naar China. Zij woont nu in Zuid-Korea. Park werd wereldwijd bekend nadat ze in 2014 een speech gaf voor jonge mensen tijdens een conferentie in Dublin. Haar aangrijpende speech over haar ontsnapping uit Noord-Korea ging in 2017 opnieuw het hele internet rond en is ondertussen miljoenen keren bekeken op Facebook en YouTube. De manier waarop zij praat over het gebrek aan vrijheid in het

land waar ze vandaan komt en hoe er daar met mensen wordt omgegaan, maakt indruk. Ook zet het aan het denken. Het bevestigt hoe belangrijk vrijheid is en dat vrijheid zeker niet vanzelfsprekend is.

In 1941 hield president Franklin Roosevelt zijn historische speech voor het Amerikaanse congres. Zijn boodschap was dat het ook dichtbij huis en op een lokaal niveau van groot belang is om vrijheid te beschermen en versterken. Zijn woorden inspireerden de werkgroep Four Freedoms door het jaar heen om ook in 2017 activiteiten te organiseren over vrijheid,

oorlog, mensenrechten, verdraagzaamheid en respect. In dit jaarverslag vindt u daar de nodige voorbeelden van.

Benieuwd naar het programma in 2018? Alle activiteiten en evenementen die in het kader van Four Freedoms door het jaar heen worden georganiseerd, staan op de kalender van de website www.fourfreedoms.nl.

De werkgroep Four Freedoms door het jaar heen
April 2018



Vrijheidscolleges

‘Doe normaal’. Dat was het motto van historicus, schrijver en voormalig hoogleraar Maarten van Rossem dat hij op 12 maart doorgaf tijdens zijn Vrijheidscollege in een uitverkochte zaal van TivoliVredenburg in Utrecht. Het was tegelijk de aftrap van de reeks Vrijheidscolleges van 2017 in heel het land.

De vier vrijheden

In maart, april en mei 2017 hebben 10 sprekers bij elkaar 38 Vrijheidscolleges gegeven. Het thema was telkens de Four Freedoms. De Vrijheidscolleges zijn er om mensen te prikkelen en te inspireren. Ze zetten aan tot dialoog en discussie. Iedere spreker gaf een andere, eigen invulling aan zijn of haar lezing over Vrijheid van Meningsuiting, Vrijheid van Godsdienst, Vrijwaring van Angst en Vrijwaring van Gebrek.

De Zeeuwse vrijheidscolleges

In Zeeland werden vier Vrijheidscolleges gegeven op de HZ University of Applied Sciences in Vlissingen, poppodium De Spot in Middelburg en het Bevrijdingsfestival in Vlissingen.

Documentairemaker en schrijver *Sunny Bergman* ging in haar college in op etniciteit en waarom veel witte mensen zich verongelijkt voelen of zelfs boos worden als het over racisme en witte privileges gaat. “Racisme zit in kleine dingen. Pas als witte mensen zich bewust worden van hun eigen etniciteit en van de rol die ze (bewust of onbewust) spelen in het uitsluiten van

anderen, én als ze bovendien begrijpen dat er andere perspectieven bestaan dan de witte, westerse blik, kunnen ongelijkheid, racisme en discriminatie verdwijnen.”

Eric Corton, radio- en televisiepresentator en acteur, gaf zijn college tweemaal. Hij vertelde hoe hij in zijn jeugd in Oosterbeek leerde waar de grens van Vrijheid ligt. “Vrijheid is iets heel persoonlijks. Vrijheid voor de een, betekent soms zelfs onvrijheid voor de ander.” Die tegenstelling en de vraag hoe we daar mee om moeten gaan vormden de basis voor zijn Vrijheidscollege.

Naema Tahir sloot de reeks in Zeeland af op het Bevrijdingsfestival met haar college over de dynamiek tussen de Vrijwaring van gebrek en de vrijheid en onvrijheid van migratie. Ze deed dit aan de hand van haar persoonlijke migratiegeschiedenis. Op indringende en persoonlijke wijze beschreef zij de dilemma's van een migrant. “Ze hebben allemaal familie die achterbleven, en het verdriet uit een ontwricht gezin te komen. Hoe meer we integreren, hoe meer verwijderd we geraken van onze familie. Hoe meer we hier hebben, hoe meer we ons schamen om wat wij hebben en zij niet. Hoe meer we van hen verwijderd raken. Tegelijkertijd worden we in het Westen gezien als mensen die hier niet horen. De werkelijkheid van de migrant is dat hij nergens meer hoort, nergens thuis is. Bevrijd ons van de gebrekkige manier van kijken naar migranten.”





Fotowedstrijd over Art. 1

Op 18 mei opende Eduard Nazarski, directeur van Amnesty International Nederland, de tentoonstelling 'Art.1 in beeld' in de ZB|Planbureau en Bibliotheek van Zeeland. Met het project 'Art.1 in beeld' werden Zeeuwse scholieren en amateurfotografen uitgedaagd een fotoserie in hun eigen omgeving te maken over Artikel 1 uit de Universele Verklaring Van De Rechten Van De Mens.

Met Artikel 1 van de Rechten van de Mens is wereldwijd de gelijke behandeling van mensen vastgelegd; 'Alle mensen worden vrij en gelijk in waardigheid en rechten geboren'. Dat lijkt vanzelfsprekend, maar is het niet. Dit 'eerste

mensenrecht' wordt vaak geschonden. In ons land worden mensenrechten goed beschermd. Maar inzet voor mensenrechten blijft nodig.

Ook jongeren maakten foto's over Mensenrechten

Fotograaf Dennis Wisse verzorgde samen met Stichting Switch fotografiewerkshops op scholen voor het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs in Zeeland. Wisse ging, aan de hand van het werk van Amnesty, in gesprek met leerlingen over Artikel 1. Waar denk je aan als je zegt dat iedereen in wezen gelijkwaardig is? En hoe breng je dat in je eigen omgeving in beeld? In de gastles werden leerlingen uitgedaagd hun persoonlijke invalshoeken rondom dit belangrijke Mensenrecht vast te leggen in een fotoserie.

Er deden 11 Zeeuwse scholen met hun leerlingen mee aan

de fotowedstrijd: Scalda in Terneuzen en Middelburg, Calvijn College in Tholen, Pontes / Goese Lyceum in Goes, Nehalennia en CSW van de Perre in Middelburg en De Rede in Terneuzen.

Expositie op Bevrijdingsfestival Zeeland

Op vrijdag 5 mei werden de winnaars van de fotowedstrijd 'Art.1 in beeld' voor scholieren en amateurfotografen bekend gemaakt tijdens het Bevrijdingsfestival Zeeland in Vlissingen. Uit 65 inzendingen had een professionele jury 18 fotoseries gekozen. Uit deze series zijn weer 4 prijswinnaars gekozen en ook was er een publieksprijs. De fototentoonstellingen 'Art 1 in beeld' was vanaf 15 mei te zien in de ZB in Middelburg. Daarna reisde de tentoonstelling langs scholen en bibliotheken in Zeeland.



'Het Verweer' Zeeuwse Komedie

'Wat zou jij doen?' is een vaak gestelde vraag na een lezing of film over onderdrukking en verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog. Deze vraag is makkelijk gesteld, maar blijkt niet eenvoudig te beantwoorden. Soms was en is het echter niet zo simpel om te beoordelen wie er 'goed' of 'fout' is geweest.

De voorstelling

In de voorstelling 'Het Verweer' van de Zeeuwse Komedie werd het publiek geconfronteerd met het vellen van een oordeel over het duivelse dilemma van een directeur van de Koninklijke Maatschappij De Schelde in Vlissingen in oorlogsjaren: meewerken met de vijand of geen werk voor je personeel.

Het verhaal gaat over Hendrik Wouter van Tijen, één van de directeuren destijds van deze scheepswerf. Als in mei 1940 Nederland is gecapituleerd, zijn de oorlogshandelingen in Nederland voorbij. Het min of meer normale leven komt weer op gang. De bezetter heeft nog wel wat opdrachten klaarliggen. De Duitsers bieden betaald werk aan bij vliegtuigfabriek Fokker en bij de scheepswerven langs de Nieuwe Waterweg. Er is ook werk bij De Schelde in Vlissingen. Wat is de reactie van de directie? Weigeren of meewerken? En als er gewerkt wordt in opdracht van de Duitsers, is dat dan collaboratie?

De voorstelling ging op 29 april in première in het Bevrijdingsmuseum in Nieuwdorp. Na de twee voorstellingen in de noodkerk bij het museum was 'Het Verweer' nog verschillende keren te zien in Willemstad en in Vlissingen.







Herdenkingsprogramma 4 mei

Het herdenkingsprogramma op 4 mei slaagt er steeds beter in naoorlogse generaties met elkaar te verbinden met een programma waarin de oorlogsverhalen in theater, muziek en voordrachten terug te vinden zijn.

Een indrukwekkende filmische compilatie gemaakt van oorlogsbeelden van Gijs Haak leidde de herdenkingsavond in. Na de twee minuten stilte hield kinderboekenschrijfster Marlies Allewijn een korte hoopgevende lezing. Aansluitend op het landelijke programma van 'Theater na de Dam' werden op verschillende plaatsen speciaal voor deze

gelegenheid gemaakte theaterstukken opgevoerd, waaronder voorstellingen van de Jeugd Theater School Zeeland en de Zeeuwse Komedie. Een akoestisch optreden van de Hobbyisten in combinatie met de Koninklijke Harmonie 'Ons Genoegen' sloot de avond af.

H.M. van Randwijklezing

Net als vorig jaar startte dit jaar ook de Bevrijdingsdag met de zeventiende Van Randwijklezing.

'De tolerantie en haar grenzen' was de titel van de Van Randwijklezing, uitgesproken door prof. dr. Heleen Dupuis, ethicus, hoogleraar en voormalig lid van de Eerste Kamer. In een tot de laatste stoel bezette Sint Jacobskerk begon zij haar lezing met de woorden van Van Randwijk "Een volk dat voor tirannen zwicht, zal meer dan lijf en goed verliezen. Dan dooft het licht". In haar betoog stond de vraag centraal wanneer verzet geboden is, en wanneer de tegengestelde houding, aanvaarding, verdraagzaamheid, of tolerantie op zijn plaats is: in het verleden, maar vooral in het nu.





Bevrijdingsfestival Zeeland

Met meer dan 100 optredens en activiteiten hadden de ruim 40.000 bezoekers van jong tot oud een divers programma rondom het vieren van de vrijheid.

Uit herkomstonderzoek bleek dat het festival ook dit jaar weer zeer divers publiek trok uit alle delen van Zeeland en ook nog 20% van buiten Zeeland. Grote publiekstrekker van deze editie van Bevrijdingsfestival Zeeland waren de ambassadeurs voor de Vrijheid 'De Staat'.

Jongeren en vrijheid

"Geef vrijheid door" is de centrale slogan van de 14 Bevrijdingsfestivals. Samen met het Nationaal Comité richtten de festivals zich voorafgaand aan en tijdens het festival op zoveel mogelijk jongeren te betrekken bij de betekenis van vrijheid. Met aansprekende activiteiten, artiesten met een boodschap, inzet van social media en de mega led schermen, was het ook deze editie onontkoombaar voor jongeren om niet even bewust stil te staan bij de waarde van onze vrijheid.

De hoogtepunten

Naast de grote namen, was er ook dit jaar weer veel aandacht voor Zeeuws en nationaal (muziek)talent onder andere de Zeeuwse Belofte, de Kunstbende en het SENA Talent Stage. Ook dit jaar bood het festival plaats aan het studentenplein, met een programma samengesteld en uitgevoerd door studenten van de HZ en UCR. Op het Four Freedomspodium werd onder andere het Vrijheidscollege gegeven door Naema Tahir en sprak Anousha Nzume het publiek aan over de onze 'witte' denkwereld. Eén van de traditionele hoogtepunten van het festival, was weer de ontvangst van de deelnemers aan bevrijdingsvuur estafette uit Wageningen op het hoofdpodium.

Uitreiking Four Freedoms Awards in New York

Jaarlijks worden de Four Freedoms Awards uitgereikt aan personen en organisaties die op inspirerende wijze invulling geven aan de Vier Vrijheden van Franklin D. Roosevelt: Vrijheid van meningsuiting, Vrijheid van godsdienst, Vrijwaring van gebrek en Vrijwaring van vrees.

Het ene jaar worden de Awards uitgereikt in Middelburg en het andere jaar in New York. Op 10 oktober 2017 werden de Four Freedoms Awards uitgereikt in New York aan de volgende Laureaten:

Harry Belafonte

Pleitbezorger voor politieke en humanitaire zaken in de Verenigde Staten en de rest van de wereld.

Hij heeft de Franklin D. Roosevelt Freedom Medal, de hoogste onderscheiding van het Roosevelt Institute, ontvangen voor zijn jarenlange inzet voor gerechtigheid en gelijkheid in berechting voor alle Amerikanen.

Ai-jen Poo

Directeur van de National Domestic Workers Alliance en co-directeur van de Caring Across Generations campagne

Zij heeft de Franklin D. Roosevelt Freedom from Want Medal ontvangen voor haar leidende rol in het bevorderen van de waardigheid en de belangen van werkende mensen.

Rev. Dr. Steve Stone & Dr. Bashar A. Shala

The Memphis Islamic Center en Heartsong Center

Zij ontvingen de Franklin D. Roosevelt Freedom of Worship Medal voor hun moedige werk ter bevordering van harmonie en begrip tussen verschillende religieuze gemeenschappen.

Cristina Jiménez Moreta

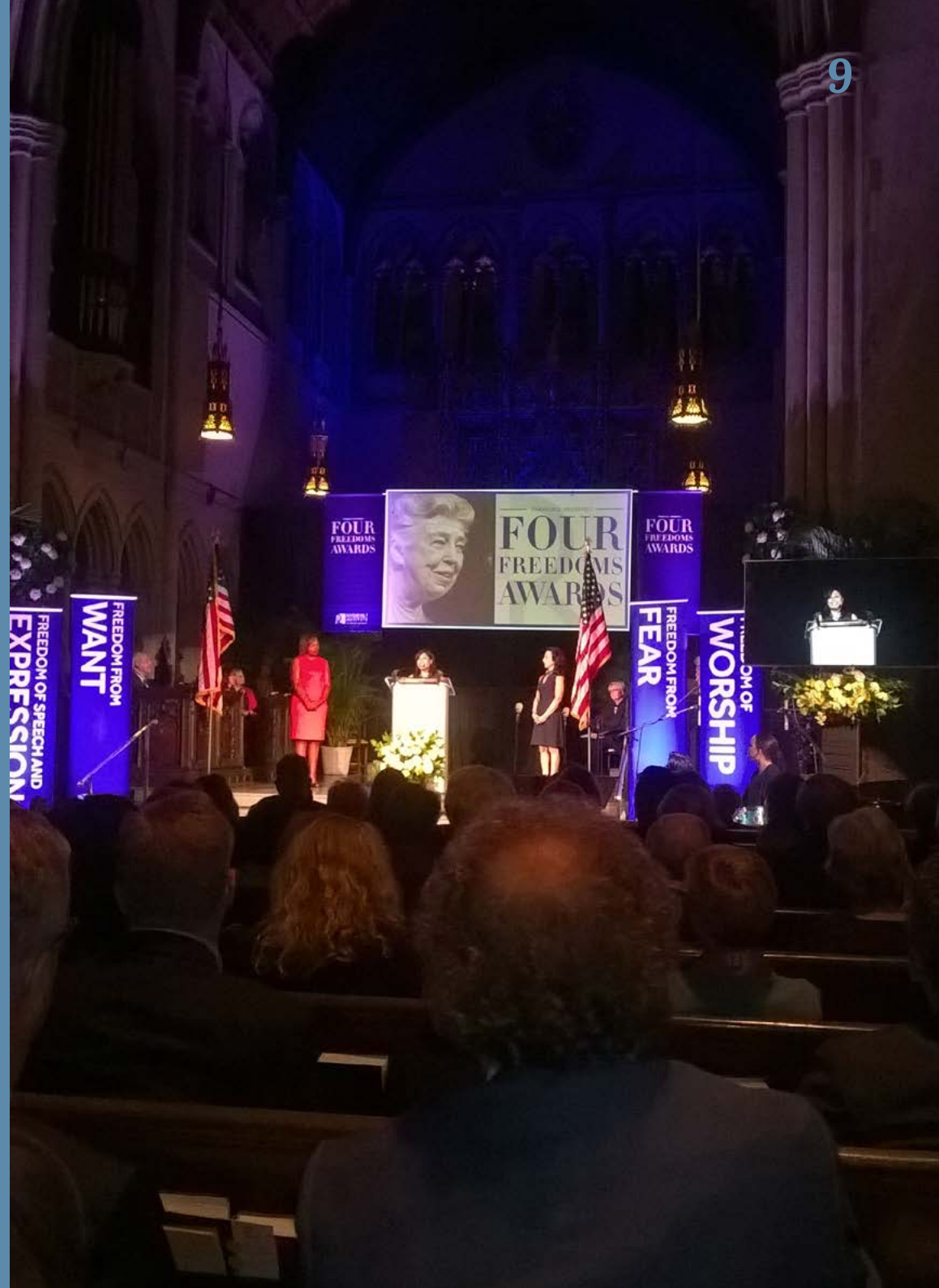
Algemeen directeur en medeoprichter van United We Dream

Zij heeft de Franklin D. Roosevelt Freedom from Fear Medal ontvangen voor haar moedige werk om de ongelijkheid en obstakels die immigranten jongeren hebben aan te pakken en voor hen te bemiddelen om recht te zoeken.

Dan Rather

Wereldberoemd journalist

Hij heeft de Franklin D. Roosevelt Freedom of Speech and Expression Medal ontvangen voor zijn levenslange strijd voor de waarheid en het hiermee uitdagen van de machtigen. Met dit gevecht een van de meest gekoesterde principes van Amerika beschermend: persvrijheid. De uitreiking werd bijgewoond door het bestuur en de voorzitter van de Roosevelt Foundation Han Polman en vertegenwoordigers van Gedeputeerde Staten van Zeeland, University College Roosevelt en Roosevelt Institute for American Studies.





Jongeren bezoeken Film by the Sea

Ruim 5.200 Zeeuwse jongeren bezochten in 2017 het filmfestival Film by the Sea in Vlissingen. Ze bekeken films uit het speciaal ontwikkelde educatieprogramma met boekverfilmingen en films van Movies that Matter. Films met onderwerpen die aansloten bij de leefwereld van jongeren en gingen over actuele zaken zoals radicalisering, armoede, social media, seksualiteit, vriendschap en het zoeken naar een identiteit.

Activiteiten

De filmvoorstellingen werden ondersteund met allerlei inhoudelijke activiteiten. Zo was er voorafgaand aan de film Una Mujer Fantástica een Q&A met transgender Kylie. Bij de spannende avonturenfilm Trash gaven Braziliaanse muzikanten uit de favela's een unieke show en vertelden over hun eigen harde leven in de sloppenwijken van Rio de Janeiro. Schrijfster en filmaakster Heleen van Royen ging in gesprek met leerlingen van zorgopleidingen over haar film 'Het doet

zo zeer' waarin ze een portret schetst van haar moeder bij wie beginnende dementie is geconstateerd.

Mirror Room

Leerlingen die de film The Circle bezochten – gebaseerd op het beroemde boek van Dave Eggers over een multimediabedrijf dat ons leven en privacy beïnvloedt – werden uitgedaagd eerst de Photobooth-caravan en de installatie WE ARE DATA MIRROR ROOM

te betreden. In de MIRROR ROOM werd de bezoeker, aan de hand van een persoonlijk scenario, letterlijk een spiegel voorgehouden. De installatie liet jou ervaren hoe het voelt om 'data te worden'. De spiegelkamer confronteerde je met persoonlijke gegevens, waarvan je niet eens wist dat je ze prijs gaf.

Mening geven

Net als vorig jaar konden leerlingen in het educatieprogramma hun mening geven over de film 'Eye in the Sky'. Ze gingen in gesprek over ethische kwesties rondom onze moderne manieren van oorlog voeren. In de film leidt kolonel Katherine Powell een geheime actie die terroristen in Kenia moet ontmaskeren. Ze maken hiervoor gebruik van drones. Dit dreigt echter verkeerd te gaan wanneer de zogenoemde terroristen een zelfmoordactie beramen waarmee de levens van honderden burgers op het spel komen te staan. 'Eye in the Sky' neemt de leerlingen mee naar discussies tussen militairen en politici die beslissingen maken over leven en dood op duizenden kilometers afstand. Aan de hand van stellingen, stemkastjes en een inleiding door het Rode Kruis kwamen de discussies op gang. Nadat de film halverwege stop werd gezet was het aan de leerlingen zelf "Wat zou jij doen? Wel of niet afvuren?".

Gedeputeerde Ben de Reu: "Beeld en geluid staan dicht bij het gevoel van jongeren. Film is daarom een goed middel om met leeftijdgenoten stil te staan bij vrijheid en onvrijheid van mensen op de wereld. Ik vind het belangrijk dat jongeren beseffen dat vrij zijn niet vanzelfsprekend is. Dat je er je best voor moet doen om de vrijheid waarin wij leven te bewaren. Dat je er over praat en ondanks meningsverschillen op zoek gaat naar de verbinding met elkaar. Dat is denk ik het allerbelangrijkste."

Dialogotafels project Destination

In de periode september tot en met november organiseerden het Calvin College en Het Goese Lyceum (Pontes) samen het project Destination. Een bijzonder project ter gelegenheid van 500 jaar Reformatie. Bijzonder omdat leerlingen van de twee scholen met een hele verschillende identiteit samen reflecteerden op de Reformatie en op hun toekomst.

Opdrachten

Het project bestond uit verschillende activiteiten. Binnen onder andere de vakken Nederlands, geschiedenis, levensbeschouwing, godsdienst en maatschappijleer kregen leerlingen de vraag voorgelegd wat ze in de samenleving nog terug kunnen zien van de Reformatie. De inzichten werden gedeeld tussen de beide scholen.

Binnen beeldende vorming kregen leerlingen de opdracht een eigen kunstwerkje te maken. Ook maakten leerlingen maken met elkaar onder leiding van de Roemeense sculpturist Liviu Mocan een driedimensionale uitwerking van het thema. Alle werkstukken van de leerlingen en sculpturen van Roemeense en regionale kunstenaars werden tentoongesteld in de Grote of Maria Magdalena Kerk in Goes.

Dialogoog

Tijdens de expositie vond in samenwerking met Four Freedoms door het jaar heen een dialoog plaats tussen leerlingen van de beide scholen. Aan deze dialoogtafels wisselden zij van gedachten over concrete vragen binnen het thema 'Vrijheid van Geloof'. Een thema waarin aandacht voor elkaar en elkaars standpunten, gevoel en belevingswereld erg belangrijk is. Dialoog werd gebruikt om elkaar te begrijpen, niet om elkaar te overtuigen van een standpunt. De opbouw van een dialoogmethodiek is daar ook op ontworpen.

“Ze waren belangstellend en positief”

Leerling Lise de Munck van het Calvin College kijkt positief terug op het project. “Ik heb in de praktijk Engels leren praten, omdat de Roemeense kunstenaar alleen Engels sprak. Verder ben ik meer over met klei werken te weten gekomen. Ik vond het erg leuk om met leerlingen van Pontes om te gaan. Ze waren belangstellend en positief en ik kon er leuk mee praten. Ik heb ontdekt hoe het leven van een leerling van Pontes eruitziet en dat er toch best een verschil zit tussen onze levens!”





Four Freedoms door het jaar heen
is een initiatief van de Provincie Zeeland



COLOFON

Tekst en opmaak:

- werkgroep Four Freedoms door het jaar heen

Fotografie:

- Anda van Riet & Calvijn College Goes